

PRACOVNÍ SKUPINA PODLE ČLÁNKU 29

WP260

Vodítka k transparentnosti podle Nařízení 2016/679

**PRACOVNÍ SKUPINA PRO OCHRANU FYZICKÝCH OSOB V
SOUVISLOSTI SE ZPRACOVÁNÍM OSOBNÍCH ÚDAJŮ**

zřízená směrnicí Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995,

s ohledem na články 29 a 30 uvedené směrnice

a s ohledem na svůj jednací řád,

PŘIJALA TOTO STANOVISKO:

Obsah

Úvod.....	5
Smysl transparentnosti	6
Prvky transparentnosti podle obecného nařízení	7
„Stručná, transparentní, srozumitelná a snadno přístupná“	7
„Jasně a jednoduché jazykové prostředky“	8
Poskytování informace dětem	9
„Písemně nebo jinými prostředky“	9
„...mohou být informace poskytnuty ústně“	10
„Bezplatně“	11
Informace poskytované subjektu údajů - články 13 a 14.....	11
Obsah.....	11
„Vhodná opatření“	12
Načasování poskytnutí informace	12
Načasování oznámení změn v informaci podle článků 13 a 14	14
Způsob a formát poskytnutí informace.....	15
Vrstevnatá prohlášení/oznámení o ochraně soukromí	15
Oznámení „push“ a „pull“	16
Jiné druhy „vhodných opatření“	16
Informace o profilování a automatizovaném rozhodování	17
Další témata - rizika, pravidla a záruky	17
Informace ohledně dalšího zpracování	18
Nástroje pro vizualizaci	19
Ikony	20
Certifikační mechanismy, pečeteř a známky.....	21
Výkon práv subjektů údajů	21
Výjimky z povinnosti poskytnout informace	22
Výjimky v článku 13	22
Výjimky v článku 14	23
Prokázaná nemořnost, nepřiměřené úsilí a výrazné ztíření dosaření cílů	23
Prokázaná nemořnost	23
Nemořnost sdělit původ údajů	24
„Nepřiměřené úsilí“	24
Výrazné ztíření dosaření cílů	25

<i>Získávání nebo zpřístupnění je výslovně stanoveno zákonem</i>	26
<i>Důvěrnost z titulu povinnosti mlčenlivosti</i>	26
Omezení práv subjektu údajů podle článku 23	27
Transparentnost a porušení zabezpečení dat	27
Příloha	28

Úvod

1. Tato vodítka podávají praktický návod a vysvětlení nové povinnosti transparentního zpracování osobních údajů podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů¹ (dále jen „obecné nařízení“). Transparentnost podle obecného nařízení je povinnost s přesahem do tří hlavních oblastí: (1) informování subjektů údajů ohledně spravedlivého zpracování; (2) jak správci komunikují se subjekty údajů v souvislosti s jejich právy podle obecného nařízení; a (3) jak správci napomáhají subjektům údajů při výkonu jejich práv². Jelikož je dodržování transparentnosti při zpracování dat vyžadováno směrnicí (EU) 2016/680³, vztahují se předkládaná vodítka i na výklad této zásady.⁴
2. Transparentnost je dávno zavedeným prvkem práva v EU⁵. Má navozovat důvěru občanů vůči postupům, jež na ně mohou mít vliv tím, že jim umožní těmto pochodům porozumět a aby proti nim, v případě nutnosti, mohli vznést námitku. Je rovněž vyjádřením zásady korektnosti při zpracování osobních údajů vyjádřené v článku 8 Listiny základních práv Evropské unie. Do obecného nařízení (Článek 5 odst. 1 písm. a)⁶ byla, v doplnění k požadavkům na zákonnost a korektnost zpracování, přidána transparentnost jako základní aspekt těchto zásad.⁷ Transparentnost souvisí z podstaty s korektností a s principem odpovědnosti nově zakotveným v obecném nařízení. Také z článku 5 odst. 2 vyplývá, že správce musí být schopen doložit, že osobní údaje jsou ve vztahu k subjektu údajů zpracovávány transparentním způsobem.⁸ Zásada odpovědnosti v této souvislosti vyžaduje transparentnost zpracovatelských operací proto, aby správci byli schopni doložit plnění svých povinností podle obecného nařízení⁹. Podle recitálu 171 v obecném nařízení musí správce u zpracování zahájeného před datem 25. května 2018 zajistit, aby bylo v souladu s požadavkem transparentnosti do 25. května 2018 (spolu s dalšími povinnostmi podle Obecného nařízení). Znamená to, že správci by měli do 25. května 2018 znovu projít veškeré informace poskytované subjektům údajů ohledně zpracování jejich osobních údajů (například prohlášení o ochraně soukromí apod.), aby zajistili splnění požadavků na transparentnost probíranou v těchto vodítkách.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES.

² Tato vodítka spíše vykládají obecné zásady vztahující se k výkonu práv subjektů údajů, než aby zvažovala specifické postupy pro každé jednotlivé právo, které subjekty údajů podle obecného nařízení mají.

³ Směrnice (EU) 2016/680 Evropského parlamentu a Rady ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV.

⁴ I když transparentnost není uvedena jako jedna ze zásad týkajících se zpracování osobních údajů v článku 4 směrnice (EU) 2016/680, je v recitálu 26 uvedeno, že jakékoli zpracování osobních údajů musí být „zákonné, korektní a transparentní“ ve vztahu k dotčeným fyzickým osobám.

⁵ Smlouva o Evropské unii v článku 1 říká, že rozhodnutí mají být přijímána „co nejotevřeněji a co nejblíže občanům“; článek 11 odst. 2 praví, že „Orgány udržují otevřený, transparentní a pravidelný dialog s reprezentativními sdruženími a s občanskou společností.“; a článek 15 Smlouvy o fungování Evropské unie zmiňuje, mimo jiné, že občané Unie mají právo na přístup k dokumentům orgánů, institucí a jiných subjektů, přičemž každý z výše uvedených orgánů, institucí nebo jiných subjektů zajišťuje transparentnost své činnosti.

⁶ „Osobní údaje musí být ve vztahu k subjektu údajů zpracovávány korektně a zákonným a transparentním způsobem.“

⁷ Ve směrnici 95/46/ES je sice transparentnost nepřímo zmíněna v recitálu 38 formou požadavku korektnosti zpracování, není však výslovně uvedena v souvisejícím článku 6 odst. 1 písm. a).

⁸ Článek 5.2 Obecného nařízení zavazuje správce k prokázání transparentnosti podle zásady odpovědnosti (v doplnění k dalším pěti zásadám ohledně zpracování dat v článku 5 odst. 1).

⁹ Povinnost správců zavést technická a organizační opatření, aby zajistili a byli schopni doložit, že zpracování je prováděno v souladu s obecným nařízením, ukládá článek 24 odst. 1.

3. Transparentnost, je-li správci dodržována, posiluje možnost subjektů údajů volat správce k odpovědnosti a provádět kontrolu nad svými osobními údaji například poskytnutím nebo odvoláním informovaného souhlasu a prosazováním svých práv právní cestou (žaloby)¹⁰. Pojetí transparentnosti v obecném nařízení je orientováno spíše uživatelsky než právně dogmaticky a je prosazováno cestou zvláštních praktických požadavků na správce a zpracovatele uvedených v řadě článků. Praktické (informační) požadavky popisuje obecné nařízení v článcích 12 - 14. Kvalita, přístupnost a srozumitelnost informace jsou stejně důležité jako skutečný obsah informace, která v zájmu transparentnosti musí být subjektům údajů poskytnuta.
4. Požadavky na transparentnost v obecném nařízení platí bez ohledu na právní důvod zpracování a po celou dobu průběhu zpracování. Jasně to vyplývá z článku 12, který stanoví, že transparentnost se uplatní v následujících etapách zpracovatelského cyklu:
 - Před nebo při zahájení zpracovatelského cyklu, tj. v době shromažďování dat, ať přímo od subjektu údajů nebo odjinud;
 - Po celou dobu zpracování, tj. když dochází ke komunikaci se subjekty údajů ohledně jejich práv; a
 - Při zvláštních událostech během probíhajícího zpracování, například, dojde-li k porušení zabezpečení osobních údajů nebo při podstatných změnách ve zpracování.

Smysl transparentnosti

5. Transparentnost není v obecném nařízení definována. Pouze v recitálu 39 je informace o smyslu a dopadu zásady transparentnosti v souvislosti se zpracováním dat: „Pro fyzické osoby by mělo být transparentní, že osobní údaje, které se jich týkají, jsou shromažďovány, používány, konzultovány nebo jinak zpracovávány, jakož i v jakém rozsahu tyto osobní údaje jsou či budou zpracovány. Zásada transparentnosti vyžaduje, aby všechny informace a všechna sdělení týkající se zpracování těchto osobních údajů byly snadno přístupné a srozumitelné a podávané za použití jasných a jednoduchých jazykových prostředků. Tato zásada se dotýká zejména informování subjektů údajů o totožnosti správce a účelech zpracování a o dalších záležitostech v zájmu zajištění spravedlivého a transparentního zpracování ve vztahu k dotčeným fyzickým osobám a jejich práva získat potvrzení a na sdělení zpracovávaných osobních údajů, které se jich týkají.“

¹⁰Viz například stanovisko Generálního advokáta Cruz Villalóna (9. července 2015) ve věci Bara (C-201/14) v paragrafu 74: „požadavek informování subjektů dotčených zpracováním jejich osobních údajů, který zaručuje transparentnost veškerého zpracování, je o to důležitější, že vytváří předpoklady pro to, aby dotčené osoby mohly vykonat své právo na přístup ke zpracovávaným údajům upravené v článku 12 směrnice 95/46 a jejich právo na podání námítky proti zpracování uvedených údajů podle článku 14 této směrnice.“

Prvky transparentnosti podle obecného nařízení

6. Klíčové články ohledně transparentnosti v obecném nařízení, jelikož souvisí s právy subjektu údajů, jsou k nalezení v kapitole III (Práva subjektu údajů). Článek 12 stanovuje obecná pravidla vztahující se: na poskytování informace subjektům údajů (podle článků 13 - 14); na komunikaci se subjekty údajů ohledně výkonu jejich práv (podle článků 15 - 22); a na komunikaci ve vztahu k případům porušení zabezpečení dat (článek 34). Zejména podle článku 12 musí být předmětná informace nebo komunikace v souladu s následujícími pravidly:

- Musí být stručná, transparentní, srozumitelná a snadno přístupná (článek 12 odst. 1);
- Musí být použity jasné a srozumitelné jazykové prostředky (článek 12 odst. 1);
- Požadavek jasného a srozumitelného jazyka je zejména důležitý, jde-li o informace dětem (článek 12 odst. 1);
- Musí být písemná „nebo jinými prostředky, včetně ve vhodných případech v elektronické formě“ (článek 12 odst. 1);
- Na žádost subjektu údajů může být ústní (článek 12 odst. 1); a
- Musí být poskytnuta zdarma (článek 12 odst. 5).

„Stručná, transparentní, srozumitelná a snadno přístupná“

7. Požadavek, aby informace subjektům údajů nebo komunikace s nimi byla „stručná a transparentní“, znamená, že správci by měli informaci podávat, resp. komunikaci vést, účinně a zhuštěně a předcházet tak informační únavě. Taková informace by měla být jasně odlišena od dalších, s ochranou soukromí nesouvisejících informací, jako jsou třeba smluvní ustanovení. V online prostředí pak použití vrstevnatých oznámení o ochraně soukromí umožní subjektům údajů vyhledat tu konkrétní část oznámení o ochraně soukromí, k níž se chtějí právě dostat, aniž by musely prohlížet velké množství textu a vyhledávat konkrétní podrobnost.

8. Požadavek, aby informace byla „srozumitelná“, znamená, že by měla být pochopitelná i pro průměrnou osobu v cílové skupině. Správce tedy nejdříve musí určit tuto skupinu a zajistit srozumitelnost na úrovni průměrného člena cílové skupiny. Předpokládaná cílová skupina se však může lišit od té skutečné, takže správce by měl pravidelně prověřovat, zda informace/komunikace je stále ušita na míru skutečnému cílovému okruhu (zejména, pokud do něho patří i děti) a v případě potřeby provést úpravy. Správci mohou doložit soulad se zásadou transparentnosti otestováním srozumitelnosti informace a účinnosti uživatelského rozhraní, oznámení nebo politiky pomocí panelů, jejichž členy budou uživatelé.

9. Základní úvaha stojící za zásadou transparentnosti popsanou v těchto ustanoveních je taková, že subjekt údajů by měl být schopen předem rozpoznat rozsah zpracování, jakož i důsledky, které s sebou nese. WP29, s odvoláním na osvědčenou praxi, nabádá správce, aby zvláště u složitých, technicky náročných nebo neočekávaných zpracování dat, nejenom poskytovali informace předepsané v člancích 13 a 14, nýbrž také odděleně ozřejmili jednoznačným jazykem, jaké budou nejzávažnější *důsledky* daného zpracování: jinými slovy, jaký vliv bude

konkrétní zpracování popsané v oznámení o ochraně soukromí skutečně na subjekt údajů mít. Takový popis dopadů zpracování by neměl uvádět jen neškodné a předpověditelné příklady „nejlepšího případu“ zpracování dat, ale měl by poskytnout přehled druhů zpracování s největším dopadem do základních práv a svobod subjektů údajů v souvislosti s ochranou jejich osobních údajů.

10. Prvek „snadné přístupnosti“ znamená, že subjekt údajů by neměl informaci hledat; mělo by být okamžitě zřejmé, kde je možné se k informaci dostat, například přímým poskytnutím, uvedením odkazu, jasným nasměrováním na ni nebo formou odpovědi na otázku položenou přirozeným jazykem (například ve vrstevnatém oznámení o ochraně soukromí umístěném online, v často kladených otázkách, prostřednictvím kontextových automaticky otevíraných oken aktivovaných při vyplnění internetového formuláře subjektem údajů nebo v interaktivním digitálním kontextu přes chatbotové rozhraní, apod.).

Příklad

Každá organizace provozující webovou prezentaci (website) by na ní měla uveřejnit prohlášení nebo oznámení o ochraně soukromí. Odkaz na toto prohlášení/oznámení by měl být zřetelně viditelný na každé webové stránce pod běžně užívaným názvem (třeba „Soukromí“, „Zásady ochrany soukromí“ nebo „Sdělení k ochraně soukromí“). Umístění nebo barevné řešení znesnadňující viditelnost textu nebo odkazu či ztěžující nalezení na webové stránce nebude považováno za souladné s požadavkem snadné přístupnosti.

Také u aplikací by nezbytná informace měla být zpřístupněna z internetového úložiště ještě před stažením. Po stažení aplikace by tato informace nikdy neměla být dále než na „dvě poklepaní“. Obecně to znamená, že funkcionální menu často používaná u aplikací by vždy měla obsahovat volbu „Soukromí“ nebo „Ochrana soukromí“.

WP29 doporučuje jako osvědčenou praxi, aby v okamžiku sběru osobních údajů v prostředí online byl uveden odkaz na prohlášení nebo oznámení o ochraně soukromí nebo tato informace byla poskytnuta na té samé webové stránce, na které ke shromažďování osobních dat dochází.

„Jasná a jednoduchá jazyková prostředky“

11. U *písemné* informace (a v případech, kdy napsaná informace je podána ústně nebo zvukovou či audiovizuální cestou také pro zrakově postižené subjekty údajů), by měly být dodrženy osvědčené zásady srozumitelného psaní.¹¹ Obdobný požadavek ohledně jazyka („jasný a srozumitelný jazyk“) už zákonodárce EU uplatnil dříve¹², přičemž obecné nařízení v recitálu 42 na ustanovení tohoto předpisu výslovně odkazuje v souvislosti se souhlasem¹³. Požadavek jasného a jednoduchého jazyka znamená, že informace by měla být poskytnuta co možná nejjednodušším způsobem, bez složitých vět a jazykové struktury. Informace by měla být určitá a úplná; neměla by být vyjádřena v abstraktních nebo dvojznačných pojmech a neměl by být ponechán prostor pro odlišné výklady. Především účely a právní důvody zpracování osobních údajů by měly být jasné.

¹¹ Viz publikace Evropské komise „Jak psát srozumitelně“ (2011), dostupná na:

<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/725b7eb0-d92e-11e5-8fea-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-62954771>.

¹² Článek 5, Směrnice Rady ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách.

¹³ Recitál 42 uvádí, že by prohlášení o souhlasu navržené správcem mělo být poskytnuto ve srozumitelném a snadno přístupném znění za použití jasného a jednoduchého jazyka a nemělo by obsahovat nepřiměřené podmínky.

Příklad

Následující věty nejsou ve věci účelů zpracování dostatečně jasné:

„*Vaše osobní údaje můžeme použít pro vývoj nových služeb*“ (není jasné, o jaké služby se jedná nebo jak údaje pomohou při jejich vývoji);

„*Vaše osobní údaje můžeme použít k výzkumným účelům*“ (není jasné, o jaký výzkum jde);

„*Vaše osobní údaje můžeme použít pro nabízení personalizovaných služeb*“ (není jasné, co pojem personalizovaný vlastně znamená).

12. Výrazy jako „moci“, „asi“, „nějaký“, „často“ a „možný“ by také neměly být používány. Odstavce a věty by měly být dobře strukturovány s využitím puntíků a odrážek pro zvýraznění hierarchie výstavby. Text by měl být v činném a nikoli trpném rodě a bez nadbytečných podstatných jmen. Informace subjektu údajů by neměla obsahovat příliš právnických, technických nebo specializovaných výrazů. Při případném překládání do jiného jazyka by měl správce dbát, aby překlad byl přesný a slovní obraty a větná skladba dávala v cizím jazyce smysl, takže nebude nutné přeložený text dešifrovat nebo znovu interpretovat. (Příklad do jednoho nebo více jazyků by měl být pořízen, pokud se správce zaměřuje na subjekty údajů těmito jazyky mluvící.)

Poskytování informace dětem

13. Zaměřuje-li se správce na děti nebo je mu známo či by si měl být vědom, že jeho zboží/služby využívají hlavně děti (a případně se opírá o souhlas dítěte)¹⁴, měl by zajistit, že slovník, tón a styl jazyka bude odpovídající a s dětmi rezonující tak, aby dětský adresát informace poznal, že zpráva či informace jsou určeny jemu.¹⁵ Užitečný příklad na dítě orientovaného jazyka použitého jako alternativu k původní právníkové mluvě lze nalézt v dokumentu OSN Úmluva o právech dítěte v jazyce přívětivém k dětem.¹⁶ Stejně tak, má-li správce povědomí o tom, že jeho zboží nebo služby využívají jiní zranitelní členové společnosti (nebo jsou na ně zaměřeny), včetně lidí s postižením, nebo kteří mohou mít potíže s přístupem k informacím, měl by tuto zranitelnost subjektů údajů zohlednit při posuzování, jak zajistit soulad s povinností transparentnosti ve vztahu právě k takovým subjektům údajů¹⁷. Má to souvislost s nutností, aby správce vymezil svou cílovou skupinu, jak je probráno v odstavci 8.

„Písemně nebo jinými prostředky“

14. V článku 12 odst. 1 je standardně stanoveno, že informace subjektům údajů nebo komunikace s nimi vedená bude písemná¹⁸. (Článek 12 odst. 7 také stanoví, že poskytované informace mohou být doplněny standardizovanými ikonami a tato záležitost je probrána v odstavcích 42

¹⁴ Tzn. děti šestnáctileté nebo starší (nebo děti splňující místně stanovenou věkovou hranici pro souhlas - pokud v souladu s článkem 8 odst. 1 obecného nařízení členský stát národním právním předpisem nestanovil nižší věkovou hranici mezi 13 a 16 lety pro udělení souhlasu dítětem s nabídkou poskytnutí služeb informační společnosti).

¹⁵ Recitál 38 říká, že „Děti zasluhují zvláštní ochranu osobních údajů, protože si mohou být méně vědomy dotčených rizik, důsledků a záruk a svých práv v souvislosti se zpracováním osobních údajů“. Recitál 58 uvádí, že „Jelikož děti zasluhují zvláštní ochranu, měly by být v případech, kdy je na ně zpracování zaměřeno, všechny informace a sdělení podávány za použití jasných a jednoduchých jazykových prostředků, aby jim děti snadno porozuměly“.

¹⁶ <https://www.unicef.org/rightsite/files/uncrcchildfriendlylanguage.pdf>

¹⁷ Například Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením požaduje, aby osobám s postižením byly poskytnuty náležité formy pomoci a podpory k zajištění jejich přístupu k informacím.

¹⁸ Článek 12 odst. 1 mluví o „jazykových prostředcích“ a stanoví, že informace má být poskytnuta písemně nebo jinými prostředky, včetně ve vhodných případech v elektronické formě.

– 45 tohoto dokumentu věnovaných nástrojům vizualizace). Obecné nařízení však povoluje použít i jiné, nspecifikované „prostředky“ včetně elektronické formy. Stanovisko WP29 k písemné elektronické formě je takové, že pokud správce má (nebo provozuje částečně nebo zcela) webovou prezentaci (website), pak WP29 doporučuje použití vrstevnatých prohlášení či oznámení o ochraně soukromí, jež návštěvníkům umožní dostat se k určitým aspektům příslušného prohlášení/oznámení, které ho nejvíce zajímají (více viz odstavec 30 o vrstevnatých prohlášeních a oznámeních). Jistě, použití vrstevnatých prohlášení nebo oznámení o ochraně soukromí není jediným písemným elektronickým způsobem, který mohou správci uplatnit. Mezi další elektronické prostředky patří kontextová okna automaticky otevíraná v potřebnou chvíli, technologie 3D touch nebo dashboardy pro ochranu soukromí. Další elektronické prostředky v jiné než písemné formě lze poskytnout *doplňkově* k vrstevnatému prohlášení nebo oznámení, přičemž může jít o videa a chytré telefony nebo hlasová upozornění přes internet věci.¹⁹ „Jiné prostředky“, jež nemusí nutně být elektronické, by také mohly zahrnovat kreslené filmy, infografiku nebo vývojové diagramy.

15. Klíčové je, aby metoda zvolená k poskytnutí informace odpovídala konkrétním okolnostem, tj. způsobu, jakým spolu komunikují správce a subjekt údajů nebo jakým jsou shromažďovány informace o subjektu údajů. Například, poskytnutí informace jen písemnou formou elektronicky, jako třeba prostřednictvím online prohlášení nebo oznámení, nemusí být vyhovující či uskutečnitelné, pokud zařízení sbírající osobní údaje nemá obrazovku (např. zařízení připojené k internetu věci/chytré přístroje) pro přístup na web nebo zobrazení dané písemné informace. V takových případech je třeba zvážit odpovídající alternativní způsoby, například vytištění prohlášení/oznámení v podobě manuálu nebo poskytnutí URL (tj. konkrétní zvláštní stránky na webu), kde lze prohlášení/oznámení o ochraně soukromí nalézt ve formě vytisknutelných instrukcí nebo jako balíček (in the packaging). Poskytnutí informace zvukovou formou (ústně) by také mohlo být dodatečně uskutečněno, pokud přístroj nevybavený obrazovkou má schopnost reprodukce zvuku. WP29 již dříve vydala doporučení ohledně transparentnosti a poskytování informací subjektům údajů ve svém Stanovisku k nedávnému rozvoji internetu věci²⁰ (např. použití QR kódů vytištěných na objektech spojených s internetem věci, aby při skenování tento QR kód zobrazil požadovanou informaci ohledně transparentnosti). Tato doporučení zůstávají použitelná i pod obecným nařízením.

...mohou být informace poskytnuty ústně“

16. Článek 12.1 konkrétně připouští ústní poskytnutí informace na žádost subjektu údajů, za předpokladu, že jejich totožnost je ověřena jinými prostředky (tj. neverbálními). Požadavek ověření identity subjektu údajů před ústním poskytnutím informace se vztahuje pouze na situace související s výkonem práv subjektu údajů, jak je vyloženo v článcích 15 až 22 a 34. Tento předpoklad pro poskytnutí ústní informace nelze uplatnit na poskytnutí obecné informace o ochraně soukromí podle článků 13 a 14, neboť informace vyžadované podle článků 13 a 14 musí být přístupné také *budoucím* uživatelům či zákazníkům (jejichž totožnost nebude správce s to ověřit). Proto informace, která má být poskytnuta podle článků 13 a 14

¹⁹ Tyto příklady elektronických prostředků nejsou vyčerpávající a správci mohou vyvinout nové inovativní metody, jak dosáhnout souladu s článkem 12.

²⁰ Stanovisko WP29 8/2014 schválené dne 16. září 2014

může být dodána ústní cestou bez toho, aby správce vyžadoval ověření totožnosti subjektu údajů.

17. Ústní poskytnutí informace požadované podle článku 13 a 14 neznamená nutně ústní informaci sdělenou přímo mezi dvěma osobami (např. osobně nebo po telefonu). Jako doplněk písemné formy lze použít automatickou ústní informaci. Tento způsob je možno použít například u osob zrakově postižených při komunikaci s poskytovateli služeb informační společnosti nebo u chytrých zařízení nevybavených obrazovkou, jak je zmíněno výše v odstavci 15. Pro situace, kdy se správce rozhodnul podat subjektu údajů informaci ústně nebo subjekt údajů sám požádal o ústní informaci nebo komunikaci, zastává WP29 názor, že správce by měl subjektu údajů umožnit opětovný poslech předem nahraného sdělení. To je zcela nezbytné, pokud se žádost o ústní informaci týká i zrakově postižených subjektů údajů, pro něž může být obtížné se dostat k informaci nebo jí porozumět v písemné formě. Správce by také měl zajistit, aby měl záznam a mohl doložit (pro účely prokázání souladu s požadavkem odpovědnosti): (i) žádost o informaci v mluvené podobě (ii) metodu ověření totožnosti subjektu údajů (v příslušných případech – viz výše odstavec 16) a (iii) skutečnost, že informace byla subjektu údajů poskytnuta.

„Bezplatně“

18. Podle článku 12 odst. 5 nemůže správce zpoplatnit poskytnutí informace subjektu údajů podle článků 13 a 14, ani komunikaci a úkony podle článků 15 - 22 (o právech subjektů údajů) nebo článku 34 (sdělování případů porušení zabezpečení ochrany dat subjektům údajů). Tento aspekt transparentnosti rovněž znamená, že jakákoliv informace poskytnutá v souvislosti s požadavkem transparentnosti nemůže být podmíněna finanční transakcí, kupříkladu platbou za služby nebo zboží či za jejich nákup.²¹

Informace poskytované subjektu údajů - články 13 a 14

Obsah

19. Obecné nařízení vyjmenovává kategorie informací, jež musí být poskytnuty subjektu údajů v souvislosti se zpracováním jeho osobních údajů, jsou-li shromážděny od subjektu údajů (článek 13) nebo získány z jiného zdroje (článek 14). **Tabulka v příloze** k těmto vodítkům shrnuje kategorie informací, které musí být poskytnuty podle článků 13 a 14. Bere také v potaz povahu, rozsah a obsah těchto požadavků. Pro vyjasnění, WP29 je toho názoru, že neexistuje rozdíl mezi vahou informací poskytovaných podle odstavců 1 a 2 článků 13 a 14. Veškeré informace uvedené v těchto odstavcích jsou stejně důležité a musí být subjektu údajů poskytnuty.

²¹ Pro ilustraci, jsou-li osobní data subjektu údajů shromažďována v souvislosti s nákupem, měla by informace podle článku 13 být poskytnuta před platbou a v okamžiku sběru těchto dat a nikoli po uskutečnění transakce. Ačkoliv v případě, že je subjektu údajů poskytována bezplatná služba, musí být informace podle článku 13 k dispozici již před a nikoli po přihlášení, vzhledem k tomu, že článek 13 odst. 1 vyžaduje poskytnutí informace „v okamžiku získání osobních údajů“.

„Vhodná opatření“

20. Také obsah, forma a způsob, kterým by informace podle článků 13 a 14 měly být subjektu údajů poskytnuty, hrají důležitou roli. Oznámení obsahující takové informace je běžně označováno jako oznámení o ochraně osobních údajů, politika ochrany soukromí, ochrana osobních údajů nebo prohlášení o ochraně osobních údajů. Obecné nařízení nepředepisuje formát nebo způsob poskytnutí této informace subjektu údajů, ale jasně říká, že je v odpovědnosti správce přijmout „vhodná opatření“ v souvislosti s poskytnutím požadované informace z důvodů transparentnosti. Správce by tedy měl zohlednit všechny okolnosti sběru a zpracování dat při rozhodování o náležitém způsobu a formátu poskytované informace. Vhodná opatření bude potřeba posoudit hlavně ve světle uživatelské zkušenosti s produktem nebo službou. Tedy vzít v úvahu používané zařízení (je-li relevantní), povahu uživatelského rozhraní nebo interakcí se správcem („cesta“ uživatele) a omezení, která tyto faktory s sebou nesou. Jak je uvedeno v odstavci 14, WP29 doporučuje, aby tam, kde má správce webovou stránku, by měl poskytnout online vrstevnaté prohlášení nebo oznámení o ochraně soukromí.
21. Při stanovování nejvhodnějšího způsobu poskytování informace před „ostrým spuštěním“ mohou správci vyzkoušet různé způsoby pomocí uživatelského testu (např. kvantitativní výzkumná šetření - „hall testy“) a vyžádat si zpětnou informaci o přístupnosti, srozumitelnosti a snadnosti použití navrhovaného řešení. Dokumentace takového postupu může také správcům pomoci doložit respektování své odpovědnosti tím, že budou schopni předvést, že vybraný nástroj nebo přístup k podání informace, je za daných okolností ten nejvhodnější.
22. Být odpovědný ve věci transparentnosti je nutno nejenom v době sběru osobních údajů, ale po celou dobu zpracování, bez ohledu na sdělené informace nebo uskutečněnou komunikaci. Týká se to například situace, kdy dojde ke změně obsahu nebo podmínek stávajících prohlášení či oznámení o ochraně soukromí. Správce by měl dodržovat stejné zásady jak při podávání původního prohlášení/sdělení, tak při jakékoliv jeho následné změně. Většina stávajících zákazníků nebo uživatelů oznámení změny jen přejeđe pohledem, takže správce by měl učinit veškerá nezbytná opatření, aby změny byly oznámeny způsobem zajišťujícím, že si ho příjemci opravdu všimnou. To například znamená, že oznámení změny by vždy mělo být sděleno nejvhodnějším způsobem (např. e-mail/tištěný dopis, atd.) specificky odpovídajícím těmto změnám (nikoli například spolu se zprávou v rámci přímého marketingu), přičemž má toto sdělení splňovat požadavky článku 12, tedy být stručné, srozumitelné, snadno přístupné a s použitím jasných a jednoduchých jazykových prostředků. Upozornění v prohlášení/oznámení o ochraně soukromí, že subjekt údajů by měl pravidelně sledovat, zda nedošlo k jejich změně nebo aktualizaci, budou považována nejenom za nedostatečná, nýbrž i nekorektní řešení ve smyslu článku 5 odst. 1 písm. a). Další pokyny k otázce, jak oznámení změn subjektům údajů načasovat, jsou uvedeny v odstavci 26.

Načasování poskytnutí informace

23. Články 13 a 14 stanoví, jaké informace musí být subjektu údajů poskytnuty v počáteční fázi zpracovatelského cyklu. Článek 13 se vztahuje na případy, kdy jsou osobní údaje získány přímo od subjektu údajů. Jde o situace, kdy:

- Subjekt údajů data vědomě poskytuje správci (např. vyplněním online formuláře); nebo
- Správce data získává od subjektu údajů sledováním (např. použitím zařízení nebo software k automatickému zachycování dat, jako jsou kamery, síťové vybavení, sledování přes wifi, čipy RFID nebo jiné druhy senzorů).

Článek 14 se vztahuje na případy, kdy osobní údaje nebyly získány od subjektu údajů. Sem patří data, která správce získal z jiných zdrojů, například:

- Jiní správci;
- Veřejně přístupné zdroje;
- Datoví brokeři;
- Jiné subjekty údajů.

24. Pokud jde o načasování, je včasné poskytnutí informace velmi důležitým prvkem závazku transparentnosti a povinnosti zpracovávat data korektně. V situacích, na které se vztahuje článek 13, je podle jeho odstavce 1 nutno informaci poskytnout „*v okamžiku získání osobních údajů*“. Pokud byla data získána nepřímo, tedy se uplatní článek 14, je časový rámec pro poskytnutí požadované informace subjektu údajů stanovena v jeho odstavci 3 písm. a) až písm. c) následovně:

- Informace musí být obecně poskytnuta v „*přiměřené lhůtě*“ po získání osobních údajů, ale nejpozději do jednoho měsíce, „*s ohledem na konkrétní okolnosti, za nichž jsou osobní údaje zpracovávány*“ (článek 14 odst. 3 písm. a).
- Obecná jednoměsíční lhůta v článku 14 odst. 3 písm. a) může být dále zkrácena podle článku 14 odst. 3 písm. b),²² který řeší případy, kdy dané osobní údaje mají být použity pro účely komunikace se subjektem údajů. Informace musí být v takovém případě poskytnuta nejpozději v okamžiku, kdy poprvé dojde ke komunikaci se subjektem údajů. Dojde-li k první komunikaci před uplynutím měsíční lhůty po získání osobních údajů, musí být informace poskytnuta *nejpozději* v okamžiku první komunikace se subjektem údajů bez ohledu na to, že od okamžiku získání dat jeden měsíc neuběhnul. I když k první komunikaci se subjektem údajů dojde později, než během jednoho měsíce po získání osobních údajů, zůstává článek 14 odst. 3 písm. a) relevantní, takže informace podle článku 14 musí být poskytnuta subjektu údajů nejpozději do jednoho měsíce od získání dat.
- Obecná lhůta jednoho měsíce v článku 14 odst. 3 písm. a) může být zkrácena také podle článku 14 odst. 3 písm. c)²³, který řeší situaci, kdy jsou data zpřístupňována jinému příjemci (ať třetí straně či nikoli)²⁴. V takovém případě musí být informace poskytnuta nejpozději v okamžiku prvního zpřístupnění. Pokud tedy ke zpřístupnění dojde před

²² Užití slov „*mají-li být osobní údaje použity pro.*“ v článku 14 odst. 3 písm. b) upřesňuje obecné ustanovení ohledně maximální lhůty stanovené v článku 14 odst. 3 písm. a), aniž by ji nahrazovalo.

²³ Užití slov „*pokud je má v úmyslu zpřístupnit jinému příjemci.*“ v článku 14 odst. 3 písm. c) obdobně upřesňuje ustanovení ohledně maximální lhůty stanovené v článku 14 odst. 3 písm. a), aniž by ji nahrazovalo.

²⁴ Článek 4 odst. 9 definuje „*příjemce*“ a objasňuje, že příjemce, kterému jsou osobní údaje poskytnuty, nemusí být třetí stranou. Příjemcem proto mohou být správce, společní správci nebo zpracovatel.

vypršením měsíční lhůty, informace musí být poskytnuta *nejpozději* v okamžiku prvního zpřístupnění, bez ohledu na to, že od okamžiku získání dat neuplynul ještě jeden měsíc. Podobně jako v situaci podle článku 14 odst. 3 písm. b), dojde-li k jakémukoliv zpřístupnění osobních údajů po více než jednom měsíci od získání dat, článek 14 odst. 3 písm. a) se opět použije, takže informace podle článku 14 musí být poskytnuta subjektu údajů nejpozději do jednoho měsíce od získání dat.

25. Nejzazší lhůtou pro poskytnutí informace subjektu údajů podle článku 14 je každopádně jeden měsíc. Požadavek korektnosti a odpovědnosti podle obecného nařízení však od správců vyžaduje, aby při rozhodování o načasování informace poskytnuté podle článku 14 vždy zvažili důvodná očekávání subjektů údajů, účinky, jež na ně zpracování může mít a jejich schopnost uplatnit svá práva v souvislosti se zpracováním. Podle zásady odpovědnosti musí správci odůvodnit své rozhodnutí a doložit, proč byla informace poskytnuta právě v daném konkrétním okamžiku. V praxi může být obtížné těmto požadavkům dostát, pokud bude informace poskytnuta na „poslední chvíli“. Recitál 39 v tomto ohledu stanoví, mimo jiné, že subjekty údajů „*by měly být upozorněny na to, jaká rizika, pravidla, záruky a práva existují v souvislosti se zpracováním jejich osobních údajů a jak mají v souvislosti s tímto zpracováním uplatňovat svá práva*“. Ze všech těchto důvodů je postoj WP29 takový, že správci by subjektům údajů měli informaci poskytnout ještě s předstihem vůči stanoveným lhůtám. Další komentáře ve věci vhodnosti časového úseku mezi okamžikem informování subjektů údajů o operacích zpracování a momentem, kdy dané operace byly skutečně zahájeny, jsou v následujícím odstavci.

Načasování oznámení změn v informaci podle článků 13 a 14

26. Obecné nařízení nemluví o časových požadavcích (a ve skutečnosti ani o metodách) týkajících se oznámení změn v informaci již dříve subjektu údajů poskytnuté podle článku 13 nebo 14 (vyjma zamýšleného jiného účelu zpracování, kdy informace o jiném účelu musí být oznámena před zahájením dalšího zpracování, jak stanoví článek 13 odst. 3 a článek 14 odst. 4 – viz dále v odstavci 41). Jak bylo však zmíněno výše v souvislosti s načasováním poskytnutí informace podle článku 14, správce opět musí pamatovat na zásady korektnosti a odpovědnosti ve smyslu důvodných očekávání subjektu údajů nebo možného dopadu těchto změn na subjekt údajů. Pokud změna v informaci ukazuje na zásadní změnu povahy zpracování (např. rozšíření počtu kategorií příjemců nebo zahájení přenosů dat do třetí země) nebo změna, která nemusí být zásadní z hlediska operace zpracování, může být podstatná ve smyslu dopadu na subjekt údajů, měla by tato informace být subjektu údajů poskytnuta v dostatečném předstihu před uskutečněním této změny a způsob přivedení pozornosti subjektu údajů k těmto změnám by měl být zřetelný a účinný. Je tedy nutno zajistit, aby subjekt údajů danou změnu nepřehlédl a aby měl rozumný dostatek času k (a) posouzení povahy a dopadu změny a (b) výkonu svých práv podle obecného nařízení ve vztahu k dané změně (např. odvolat souhlas nebo vznést námitku proti zpracování).
27. Správci by měli pečlivě posoudit okolnosti a kontext každého případu, kdy je vyžadována aktualizace informace podle zásady transparentnosti, včetně možného dopadu těchto změn na subjekt údajů, jakož i způsob použitý k oznámení těchto změn a měli by být schopni doložit, jak je doba mezi oznámením změn a jejich skutečným provedením v souladu se zásadou korektnosti vůči subjektu údajů. Pracovní skupina WP29 zastává názor, že v zájmu konzistentnosti se zásadou

korektnosti při oznamování změn subjektu údajů, by správce měl také vysvětlit, jaký dopad budou tyto změny na subjekt údajů pravděpodobně mít. Ovšem, soulad s požadavkem transparentnosti „nelakuje na bílo“ situaci, kdy jsou změny ve zpracování tak významné, že se operace stane, co do povahy, zcela odlišnou v porovnání s původní zpracovatelskou operací. WP29 zdůrazňuje, že všechna další pravidla v obecném nařízení, včetně těch, která se týkají nekompatibilního dalšího zpracování, zůstávají relevantní bez ohledu na soulad s povinnostmi ohledně transparentnosti.

28. Navíc je pravděpodobné, že pokud se informace podle principu transparentnosti (např. uvedená v prohlášení/oznámení o ochraně soukromí) podstatně nezmění, tak si subjekty údajů už hodně dlouho využívající službu nebudou pamatovat její původní znění poskytnuté na počátku podle článku 13 anebo článku 14. Probíhá-li zpracování údajů trvale, pak v zájmu korektnosti by správce měl opakovaně subjekty údajů seznamovat s rozsahem zpracování, například prostřednictvím upomínek na prohlášení/oznámení o ochraně soukromí, zasílaných v náležitých intervalech.

Způsob a formát poskytnutí informace

29. Jak článek 13, tak článek 14 říká, že „[správce] poskytne subjektu údajů tyto informace“. Klíčovým slovem je zde „poskytnout“. Znamená, že správce musí učinit aktivní kroky k podání dané informace subjektu údajů. Subjekt údajů nemusí podnikat žádné aktivní kroky k vyžádání informace pojednané ve zmíněných člancích nebo k jejímu vyhledání někde mezi dalšími informacemi, jako jsou obchodní podmínky použití webové stránky nebo aplikace. Tuto věc dokresluje odstavec 10.

Vrstevnatá prohlášení/oznámení o ochraně soukromí

30. V digitálním prostředí, vzhledem k objemu požadovaných informací subjektu údajů, doporučuje WP29 použití vrstevnatých prohlášení/oznámení²⁵, aby různé kategorie povinných informací byly provázané a nikoli jen všechny zobrazené na obrazovce jako jediné sdělení, čímž bude možno předejít únavě z přemíry informací. Vrstevnatá prohlášení/oznámení mohou pomoci vyřešit rozpor mezi úplností a požadavkem na srozumitelnost tím, že uživatelům umožní přejít přímo do toho oddílu sdělení, který si chtějí přečíst. Je třeba říci, že vrstevnatá prohlášení/oznámení nejsou jen vnořené stránky vyžadující několik kliknutí pro získání potřebné informace. Design a rozvržení první vrstvy prohlášení/sdělení o ochraně soukromí by měly být takové, aby subjekty údajů měly jasný přehled o informacích dostupných o zpracování jejich osobních údajů a kde a jak mohou nalézt konkrétní podrobnou informaci v jednotlivých vrstvách prohlášení/oznámení. Je důležité, aby informace obsažené v jednotlivých vrstvách byly konsistentní a nebyly vzájemně v rozporu. Podstatná informace by měla být v první vrstvě prohlášení/oznámení a v této souvislosti je WP29 toho názoru, že by vždy měla uvádět podrobnosti o zpracování, které má na subjekt údajů největší dopad nebo by ho mohlo nejvíce překvapit. Subjekt údajů by měl být schopen na základě informace v první vrstvě porozumět důsledkům, které pro něho dané zpracování bude mít (viz také odstavec 9).

²⁵ Jak je řečeno výše, správci rovněž mohou vyvinout inovativní způsoby, jak dodržet ustanovení článku 12.

31. V digitálním prostředí mohou správci, vedle poskytnutí vrstevnatého prohlášení/oznámení, sáhnout také k použití doplňkových nástrojů transparentnosti (viz další příklady uvedené níže), pomocí kterých nabídnou konkrétnímu subjektu údajů na míru šitou informaci zohledňující jeho specifické postavení vzhledem ke zboží nebo službám, jež daný jednatel využívá.

Oznámení „push“ a „pull“

32. Jiným způsobem poskytování informace podle zásady transparentnosti je použití oznámení „push“ a „pull“. Notifikace push znamenají poskytnutí transparentní informace „just-in-time“, zatímco oznámení „pull“ usnadňují přístup k informaci prostřednictvím řízení oprávnění (permission management), dashboardů a konzultací „dozvědět se více“. Subjekt údajů touto uživatelsky zaměřenou cestou získá lepší pocit transparentnosti.

- Dashboard je jednotné místo, odkud mohou subjekty údajů prohlížet informace o ochraně soukromí a spravovat své preference ohledně soukromí tím, že povolí nebo zabrání, aby data byla danou službou použita určitými způsoby. Je to zvláště užitečné, když je stejná služba používána subjekty údajů na řadě různých přístrojů, jelikož jim to umožňuje přístup ke svým osobním údajům a kontrolu nad nimi, bez ohledu, jak danou službu užívají. Pokud je subjektům údajů umožněno ručně upravit nastavení ochrany soukromí přes dashboard, může také usnadnit personalizaci prohlášení/oznámení o ochraně soukromí zohledněním pouze těch druhů zpracování, která se týkají konkrétního subjektu údajů. Zabudování dashboardu do stávající architektury služby (např. užitím stejného designu a brandingů jako u ostatních částí služby) je výhodné, protože se tak zajistí, aby přístup a používání bylo intuitivní a může navíc povzbudit uživatele touto informací se zabývat stejně tak, jako by činili u jiných aspektů služby. Může to být účinný způsob, jak ukázat, že „informace o soukromí“ je nezbytnou a nedílnou součástí služby a nikoli jen zdlouhavý seznam právnické hantýrky.
- Oznámení just-in-time se používá pro poskytnutí specifické „informace o soukromí“ spíše způsobem ad hoc, podle toho, jak a kdy je pro subjekt údajů důležité si tuto informaci přečíst. Tato metoda je užitečná pro poskytování informací v různých okamžicích během procesu shromažďování dat; pomůže to podat informaci po lehce stravitelných dávkách a snižuje závislost na jediném prohlášení/oznámení obsahující informace, které jsou bez kontextu obtížně srozumitelné. Pokud například subjekt údajů kupuje nějaký výrobek online, může být stručné vysvětlení poskytnuto ve vyskakujících oknech doprovázejících příslušná místa textu. V informaci u místa požadujícího telefonní číslo subjektu údajů by mohlo například být vysvětleno, že tato data jsou shromažďována jen pro účely kontaktování ohledně nákupu a budou zpřístupněna pouze dodávkové službě.

Jiné druhy „vhodných opatření“

33. Vzhledem k velmi vysoké úrovni dostupnosti k internetu v EU a ke skutečnosti, že subjekty údajů se mohou připojit online kdykoliv, z četných míst a různých zařízení, je, jak je uvedeno výše, stanovisko WP29 takové, že „vhodné opatření“ k poskytnutí informace ohledně transparentnosti

tam, kde správci mají webové stránky (jsou přítomni v digitálním prostoru), je elektronické prohlášení/oznámení o ochraně soukromí. Avšak podle okolností sběru a zpracování dat může být pro správce užitečné pro poskytnutí doplňkově použít (nebo alternativně v případech, kdy správce není na internetu) další modality a formáty. Mezi další možné způsoby, jak předat informaci subjektu údajů v různých prostředích z hlediska přenosu osobních dat, patří:

- a. Papírový výtisk, například při uzavírání smluv poštou: písemná vysvětlení, letáky, informace ve smluvní dokumentaci, komiksy, infografika, procesní diagramy;
- b. Telefon: ústní vysvětlení skutečnou osobou umožňující vzájemnou komunikaci a zodpovězení dotazů, automatické nebo předem nahrané informace s možností poslechnout si další podrobnosti;
- c. Chytrá technologie bez obrazovky/internet věci jako je analytika pro wifi sledování: ikony, QR kódy, hlasová upozornění, písemné informace zpracované do tištěných instrukcí pro instalaci nebo videa zakomponovaná do digitální instalační příručky, písemné informace o chytrém zařízení, zprávy zaslané jako SMS nebo e-mail, viditelně umístěné vývěsky s informací, veřejné nápisy, veřejné informační kampaně;
- d. Osobní kontakt, např. reakce na průzkum mínění nebo osobní registrace pro službu: ústní vysvětlení, písemná vysvětlení poskytnutá ve fyzickém nebo elektronickém formátu;
- e. Kamerové záznamy (i z dronů): viditelné tabule s informací, veřejné nápisy, veřejné informační kampaně, oznámení v novinách nebo jiných médiích.

Informace o profilování a automatizovaném rozhodování

34. Informace o přítomnosti automatizovaného rozhodování, včetně profilování, ve smyslu článku 22 odst. 1 a článku 22 odst. 4, doprovázená se smysluplným popisem použité logiky a významných a předpokládaných důsledků zpracování pro subjekt údajů, tvoří součást povinné informace, která musí být poskytnuta subjektu údajů podle článku 13 odst. 2 písm. f) a podle článku 14 odst. 2 písm. g). WP29 vypracovala pokyny k automatizovanému rozhodování a profilování²⁶, ve kterých je možné nalézt další návod ohledně transparentnosti v podmínkách profilování.

Další témata - rizika, pravidla a záruky

35. Recitál 39 obecného nařízení se také zabývá poskytováním některých informací, které nejsou výslovně pojednány v člancích 13 a 14 (viz citace z recitálu v odstavci 25 výše). Zmínka v tomto recitálu o potřebě upozornit subjekty údajů na rizika, pravidla a záruky existující v souvislosti se zpracováním osobních údajů má spojitost s řadou dalších témat. Patří sem posouzení vlivu na ochranu osobních údajů („posouzení vlivu“). Jak stojí v pokynech WP29 k posouzení vlivu²⁷, správci mohou zvážit uveřejnění posudku (nebo jeho části) k podpoření důvěry v operaci zpracování a k prokázání transparentnosti, byť zveřejnění není povinné.

²⁶ Pokyny k automatizovanému individuálnímu rozhodování a profilování podle nařízení 2016/679

²⁷ Pokyny pro posouzení vlivu na ochranu údajů a stanovení, zda „je pravděpodobné, že zpracování údajů bude mít za následek vysoké riziko“ pro účely nařízení 2016/679, WP 248 rev.1

Také přihlášení se k etickému kodexu (ve smyslu článku 40) může vést k předvedení transparentnosti, jelikož etický kodex může být sestaven za účelem specifikace uplatňování obecného nařízení se zřetelem, mimo jiné, na korektnost a transparentnost zpracování, informace poskytované veřejnosti a subjektům údajů a dále informace poskytované dětem a na jejich ochranu.

36. Dalším podstatným tématem týkajícím se transparentnosti je záměrná a standardní ochrana osobních údajů (podle požadavků v článku 25). Správci musí podle těchto zásad uplatnit faktor ochrany osobních údajů ve svých zpracovatelských operacích a systémech raději od samého počátku, než otázku souladu s ochranou dat řešit na poslední chvíli. Recitál 78 se týká správců dat zavádějících opatření, jež splňují požadavky záměrné a standardní ochrany osobních údajů včetně opatření spočívajících v zajištění transparentnosti s ohledem na funkce a zpracování osobních údajů.
37. Také samostatné téma společných správců má vztah k potřebě upozornit subjekty údajů na rizika, pravidla a záruky. Podle článku 26 odst. 1 musí společní správci vymezit své podíly na odpovědnosti za plnění povinností podle obecného nařízení transparentním způsobem, hlavně s ohledem na výkon práv ze strany subjektů údajů a informačních povinností podle článků 13 a 14. Článek 26 odst. 2 vyžaduje, aby podstatné informace o ujednání mezi správci byly dostupné subjektu údajů. Jinými slovy, subjekt údajů musí mít zcela jasno, na kterého ze správců se může obrátit ve chvíli, kdy hodlá uplatnit jedno nebo více ze svých práv podle obecného nařízení²⁸.

Informace ohledně dalšího zpracování

38. Články 13 a 14 obsahují ustanovení²⁹, podle něhož správci musí informovat subjekt údajů, pokud zamýšlejí dále zpracovávat jeho osobní údaje za jiným účelem, než pro který byly získány. Pokud ano, správce „*poskytne subjektu údajů ještě před uvedeným dalším zpracováním informace o tomto jiném účelu a příslušné další informace uvedené v odstavci 2*“. Tato ustanovení konkrétně uplatňují zásadu podle článku 5 odst. 1 písm. b), podle které mají být osobní data shromažďována pro určité, výslovně vyjádřené a legitimní účely a další zpracování způsobem, který je *neslučitelný* s těmito účely, je zakázáno.³⁰ Jsou-li osobní údaje dále zpracovávány pro účely *slučitelné* s původními účely (článek 6 odst. 4 o této věci informuje³¹), uplatní se články 13 odst. 3 a 14 odst. 4. Požadavky podle těchto článků informovat subjekt údajů o dalším zpracování podporuje pozici obecného nařízení, která říká, že subjekt údajů by měl v okamžiku a v kontextu shromažďování osobních údajů důvodně

²⁸ Podle článku 26 odst. 3, bez ohledu na podmínky ujednání mezi správci podle článku 26 odst. 1, může subjekt údajů vykonávat svá práva podle obecného nařízení u každého ze správců a vůči každému z nich.

²⁹ *Tato poznámka je relevantní pro anglický originál, nikoli pro tuto českou verzi.*

³⁰ Viz, například recitály 47, 50, 61, 156, 158; články 6 odst. 4 a 89

³¹ Článek 6 odst. 4 vyjmenovává, způsobem, který není vyčerpávající, faktory, jež je třeba brát v úvahu při zjišťování, zda zpracování pro jiný účel je slučitelné s účelem, pro který byly osobní údaje původně shromážděny, především: vazbu mezi účely; okolnosti, za nichž byly osobní údaje shromážděny; povahu osobních údajů (zejména zda jsou zpracovávány zvláštní kategorie osobních údajů nebo osobní údaje týkající se rozsudků v trestních věcech a trestných činů); možné důsledky dalšího zpracování pro subjekty údajů; a existenci vhodných záruk.

- očekávat, že k takovému zpracování může dojít³². Jinými slovy, subjekt údajů by neměl být zaskočen účelem zpracování svých osobních údajů.
39. Článek 13 odst. 3 a článek 14 odst. 4, vzhledem k tomu, že poskytnutí „*příslušné další informace uvedené v odstavci 2*“ lze na první pohled vyložit tak, že je do jisté míry ponecháno na správci, aby uvážil, v jakém rozsahu a o jakých konkrétních kategoriích osobních údajů z příslušného odstavce 2 (tj., podle situace, článek 13 odst. 2 nebo článek 14 odst. 2) by informace subjektu údajů měla být podána. (Recitál 61 používá výraz „*další nezbytné informace*“). Obvykle by však všechny informace vyjmenované ve zmíněném odstavci měly být poskytnuty subjektu údajů, ledaže by jedna nebo více kategorií těchto informací neexistovala nebo by se řečené na ní nevztahovalo.
40. WP29 je toho názoru, že v souladu se zásadou transparentnosti podle článku 12 a základními náležitostmi ohledně odpovědnosti a korektnosti podle obecného nařízení, by správci měli subjektům údajů poskytnout další informace o analýze souladu provedené podle článku 6 odst. 4³³, pokud se opírá o jiný právní důvod než souhlas nebo vnitrostátní zákony či právo EU jakožto nový účel zpracování (jinými slovy jde o vysvětlení, jak je zpracování pro jiný účel (jiné účely) slučitelné s původním účelem). Subjektům údajů to má dát příležitost posoudit slučitelnost dalšího zpracování, jakož i poskytnuté záruky a rozhodnout, zda uplatnit svá práva, například, mimo jiné, právo na omezení zpracování nebo právo vznést vůči zpracování námitku.³⁴
41. S problematikou výkonu práv subjektu údajů je spojena otázka načasování. Jak je zdůrazněno výše, včasné poskytnutí informace je velmi důležitou součástí požadavků ohledně transparentnosti podle článků 13 a 14 a je vnitřně provázáno s konceptem spravedlivého (korektního) zpracování. Informace ohledně *dalšího zpracování* musí být poskytnuta „ještě před uvedeným dalším zpracováním“. WP29 zaujímá stanovisko, že mezi oznámením a zahájením zpracování by měla být rozumná prodleva, čili zpracování by nemělo začít hned okamžikem, kdy subjekt údajů dané oznámení obdržel. Subjekty údajů tak mohou požívat praktických přínosů zásady transparentnosti, máje příležitost uvážit další zpracování (a případně vůči němu uplatnit svá práva). Co se rozumí pod pojmem rozumná prodleva, bude záviset na konkrétních okolnostech. Podle zásady korektnosti platí, že čím dotěrnější (nebo méně očekávané) další zpracování je, tím delší by tato doba měla být. Obdobně zásada odpovědnosti vyžaduje, aby správci byli schopni doložit, jak je jejich rozhodnutí ohledně okamžiku podání informace podložené okolnostmi a načasování je celkově korektní vůči subjektům údajů. (Viz také předchozí komentáře k určování rozumného časového rámce v odstavcích 26 až 28).

Nástroje pro vizualizaci

42. Je důležité uvést, že uplatnění zásady transparentnosti podle obecného nařízení není omezeno pouze na slovní komunikaci (ať písemnou nebo ústní). Obecné nařízení upravuje i uplatnění vizualizačních nástrojů (s poukazem především na ikony, certifikační mechanismy, pečeteř a

³² Recitály 47 a 50

³³ Odkaz také v recitálu 50

³⁴ Jak je uvedeno v recitálu 63, umožní to subjektu údajů uplatnit právo na přístup, aby byl o zpracování informován a mohl si ověřit jeho zákonnost.

známky) tam, kde je to vhodné. Recitál 58³⁵ uvádí, že přístupnost informace určené veřejnosti nebo subjektům údajů je zvláště významná v online prostředí.³⁶

Ikony

43. Recitál 60 stanoví, že informace subjektu údajů „mohou být doplněny“ standardizovanými ikonami, čímž bude umožněn vrstevnatý přístup. Použití ikon by však nemělo prostě jen nahradit informaci potřebnou pro uplatnění práv subjektu údajů a ani by neměly být použity jako náhražka plnění povinností správce podle článků 13 a 14. Článek 12 odst. 7 o použití ikon říká následující:

„Informace, které mají být subjektům údajů poskytnuty podle článků 13 a 14, mohou být doplněny standardizovanými ikonami s cílem poskytnout snadno viditelným, srozumitelným a jasným způsobem přehled o zamýšleném zpracování. Pokud jsou ikony prezentovány v elektronické formě, musí být strojově čitelné.“

44. Jestliže článek 12 odst. 7 praví, že „pokud jsou ikony prezentovány v elektronické formě, musí být strojově čitelné“, implikuje tím, že mohou nastat situace, kdy ikony nebudou prezentovány v elektronické podobě³⁷, například ikony na skutečném papíře, přístroje v internetu věcí nebo IoT device packaging, oznámení o wifi sledování ve veřejných prostorách, QR kódy a informace o kamerovém dohledu.
45. Je jasné, že ikony se používají za účelem vyšší transparentnosti pro subjekty údajů, neboť se tím může omezit nutnost podávat subjektům údajů rozsáhlé písemné informace. Ovšem vhodnost ikon pro účinné sdělení informace podle článků 13 a 14 subjektům údajů se odvíjí od standardizace symbolů či obrázků, tedy aby byly používány univerzálně a aby byly uznávané v celé EU coby zkratka pro danou informaci. Obecné nařízení v tomto připisuje odpovědnost za vývoj katalogu ikon Komisi, nakonec ale i Evropský sbor pro ochranu osobních údajů by mohl, na žádost Komise nebo z vlastní iniciativy, poskytnout Komisi stanovisko k takovým ikonám³⁸. WP29 konstatuje, že v souladu s recitálem 166, by vývoj katalogu ikon měl být založen na důkazně podloženém přístupu a jakékoliv standardizaci má předcházet rozsáhlý

³⁵ „Pokud budou tyto informace určeny veřejnosti, mohly by být poskytovány v elektronické podobě, například prostřednictvím internetových stránek. To platí obzvláště v situacích, kdy zapojení celé řady aktérů a technologická složitost znesnadňují subjektu údajů, aby věděl a porozuměl tomu, zda jsou shromažďovány jeho osobní údaje a kdo a za jakým účelem je shromažďuje, jako je reklama na internetu.“

³⁶ V této souvislosti by správci měli pamatovat na zrakově postižené subjekty údajů (např. barvoslepost na červenou a zelenou).

³⁷ V obecném nařízení není definice pojmu „strojově čitelný“, ale recitál 21 směrnice 2013/37/EU ho definuje jako: „dokument ve strojově čitelném formátu, je-li ve formátu souboru strukturovaného tak, aby v něm softwarové aplikace mohly snadno nalézt, rozpoznat a získat konkrétní údaje. Za strojově čitelné údaje se považují údaje zakódované v souborech strukturovaných ve strojově čitelném formátu. Strojově čitelné formáty mohou být otevřené nebo chráněné vlastnickým právem; mohou být formálně normalizované, či nikoli. Dokumenty ve formě souboru, který toto automatické zpracování omezuje, jelikož údaje z nich nelze získat snadno či vůbec, by za dokumenty ve strojově čitelném formátu být považovány neměly. Členské státy by měly ve vhodných případech podporovat používání otevřených, strojově čitelných formátů.“

³⁸ Článek 12 odst. 8 stanoví, že Komise je zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 92 za účelem určení informací, které mají být sděleny pomocí ikon a postupů pro poskytování standardizovaných ikon. Recitál 166 (který se obecně zabývá akty v přenesené pravomoci přijímané Komisí) dává orientaci, když stanoví, že Komise musí v rámci přípravné činnosti vést náležité konzultace, a to i na odborné úrovni. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (Sbor) však také má významnou poradní roli v souvislosti se standardizací ikon, neboť článek 70 odst. 1 písm. r) stanoví, že Sbor z vlastního podnětu nebo případně na žádost Komise poskytuje Komisi stanovisko k ikonám.

výzkum ve spolupráci s odborným odvětvím a širší veřejností v zájmu účinnosti ikon v této oblasti.

Certifikační mechanismy, pečete a známky

46. Vedle standardizovaných ikon umožňuje obecné nařízení (Článek 42) také využití certifikačních mechanismů, pečeti a známek dokládajících ochranu údajů pro účely prokázání souladu s obecným nařízením v případě operací zpracování prováděných správci a zpracovateli a k posílení transparentnosti vůči subjektům údajů.³⁹ WP29 se chystá vydat pokyny k certifikačním mechanismům.

Výkon práv subjektů údajů

47. Transparentnost ukládá správcům trojí povinnost, pokud jde o práva subjektů údajů podle obecného nařízení, neboť musí⁴⁰:
- Poskytnout subjektům údajů informaci o jejich právech⁴¹ (jak je vyžadováno v článku 13 odst. 2 písm. b) a 14 odst. 2 písm. c);
 - Být v souladu s principem transparentnosti (tj. ohledně kvality komunikace popsané v článku 12 odst. 1) při komunikaci se subjekty údajů ohledně jejich práv podle článků 15 až 22 a 34; a
 - Usnadnit subjektům údajů uplatnění jejich práv podle článků 15 až 22.
48. Požadavky v obecném nařízení ohledně výkonu těchto práv a povahy vyžadovaných informací jsou koncipovány se záměrem, aby subjekty údajů byly *v takovém postavení*, kdy budou moci obhájit svá práva a držet správce údajů v odpovědnosti za zpracování svých osobních údajů. Recitál 59 zdůrazňuje, že „*je třeba stanovit postupy, které by usnadnily výkon práv subjektů údajů*“ a dále, že „*správce by měl rovněž zajistit podmínky pro to, aby žádosti mohly být podávány elektronicky, zejména v případě zpracování osobních údajů elektronickými prostředky*“. Postup, který správce stanoví pro subjekty údajů k výkonu jejich práv, by měl odpovídat kontextu a povaze vztahu a komunikaci mezi správcem a subjektem údajů. Proto správce může dojít k závěru, že poskytne několik různých postupů pro výkon práv, které budou zohledňovat různé způsoby komunikace mezi subjekty údajů a správcem.

Příklad správného postupu

Poskytovatel zdravotnické služby používá na svých webových stránkách elektronický formulář, který subjektům údajů umožňuje podávat žádosti o přístup k osobním údajům po internetu. K dispozici na recepci zdravotnických zařízení správce jsou navíc i papírové formuláře, takže subjekty údajů mohou žádosti podávat také osobně.

³⁹ Viz recitál 100

⁴⁰ Podle obecného nařízení, oddíl Transparentnost a postupy v kapitole Práva subjektu údajů (Kapitola III, oddíl 1, a to čl. 12)

⁴¹ Přístup, oprava, výmaz, omezení zpracování, námítka proti zpracování, přenositelnost

Příklad špatného postupu

Poskytovatel zdravotnické služby má na svém webu prohlášení, v němž sděluje všem subjektům údajů, aby se žádostmi o přístup k osobním údajům kontaktovaly zákaznickou službu.

Výjimky z povinnosti poskytnout informace

Výjimky v článku 13

49. Jediná výjimka z povinností správce podle článku 13, tedy v případě, kdy osobní údaje jsou získány přímo od subjektu údajů, existuje „pokud subjekt údajů již uvedené informace má, a do té míry, v níž je má“⁴². Zásada odpovědnosti od správce vyžaduje prokázat (a doložit), jaké informace už subjekt údajů má, jak a kdy je obdržel a také, že od té doby nedošlo k žádné změně, v jejímž důsledku by tato informace byla zastaralá. Užitím výrazu „do té míry“ v článku 13 odst. 4 je dáno najevo, že i když subjekt údajů již obdržel určité kategorie informací z inventáře uvedeného v článku 13, stále je tu povinnost správce tyto informace doplňovat, aby zajistil, že subjekt údajů má aktuálně kompletní soubor informací vyjmenovaný v článku 13 odst. 1 a 13 odst. 2. Dále je uveden příklad správného postupu, který ukazuje ohraničenost způsobu, jakým by měla být výjimka podle článku 13 odst. 4 vykládána.

Příklad

Jednotlivec se přihlásí k online e-mailové službě a obdrží veškeré informace vyžadované v článku 13 odst. 1 a 13 odst. 2 v okamžiku přihlášení. O šest měsíců později subjekt údajů aktivuje připojenou funkcionalitu pro komunikaci v reálném čase - instant messaging - přes poskytovatele e-mailové služby a za tím účelem uvede číslo svého mobilu. Poskytovatel podá subjektu údajů určité informace podle článku 13 odst. 1 a 13 odst. 2 o zpracování telefonního čísla (např. účely a právní důvod zpracování, příjemci, doba uchování), ale neposkytne další informace, které už jednotlivec má z doby před šesti měsíci, a které se od té doby nezměnily (např. totožnost a kontaktní údaje správce a jeho pověřence pro ochranu osobních údajů, informace o právech subjektu údajů a právu na stížnost u příslušného dozоровého úřadu). Avšak v duchu dobré praxe by všechny tyto informace subjektu údajů měly být poskytnuty znovu. Nové zpracování pro účely služby instant messaging může mít na subjekt údajů vliv, který by ho mohl přimět k uplatnění nějakého svého práva, na které už, byť informován, po šesti měsících zapomněl. Opětovné poskytnutí kompletní informace napomůže zajistit, že subjekt údajů zůstane dobře informován o tom, jak je s jeho daty nakládáno a o svých právech.

⁴² Článek 13 odst. 4

Výjimky v článku 14

50. Článek 14, vztahující se na případy, kdy osobní údaje nebyly získány od subjektu údajů, nabízí správci mnohem více výjimek z informační povinnosti. Mělo by být obecným pravidlem, že tyto výjimky budou uplatňovány omezeně. Kromě situace, kdy subjekt údajů už předmětnou informaci má (Článek 14 odst. 5 písm. a), poskytuje článek 14 odst. 5 další následující výjimky:
- Poskytnutí takových informací není možné nebo by vyžadovalo nepřiměřené úsilí nebo by znemožnilo či výrazně ztížilo dosažení cílů daného zpracování;
 - Správce je subjektem práva členského státu nebo Unie, které získávání nebo zpřístupnění osobních údajů stanoví a současně stanoví i vhodná opatření na ochranu oprávněných zájmů subjektu údajů; nebo
 - Povinnost zachovávat služební tajemství (včetně zákonné povinnosti mlčenlivosti) upravenou právem členského státu nebo Unie znamená, že osobní údaje musí zůstat důvěrné.

Prokázaná nemožnost, nepřiměřené úsilí a výrazné ztížení dosažení cílů

51. Článek 14 odst. 5 písm. b) připouští tři různé situace, kdy povinnost poskytnout údaje vyjmenované v článku 14 odst. 1, 14 odst. 2 a 14 odst. 4 neplatí:
- (i) Ukáže-li se, že poskytnutí není možné (zejména v případě zpracování pro účely archivace, vědeckého či historického výzkumu nebo pro statistické účely);
 - (ii) Pokud by to vyžadovalo nepřiměřené úsilí (zejména v případě zpracování pro účely archivace, vědeckého či historického výzkumu nebo pro statistické účely); nebo
 - (iii) Poskytnutí informací podle článku 14 odst. 1 by znemožnilo nebo výrazně ztížilo dosažení cílů zpracování.

Prokázaná nemožnost

52. Situace podle článku 14 odst. 5, kdy se ukáže nemožnost poskytnutí informace je scénář „všechno nebo nic“, protože buď něco je možné, nebo není možné; míra nemožnosti neexistuje. Pokud se tedy správce hodlá opřít o tuto výjimku, musí doložit okolnosti, které skutečně bránily v poskytnutí dané informace subjektům údajů. Pokud po určité době tyto důvody „nemožnosti“ pominou a informaci už bude možné subjektu údajů podat, pak to má správce učinit okamžitě. V praxi nastane velmi málo situací, kdy správce bude moci prokázat, že skutečně není možné subjekty údajů informovat. Ilustruje to následující příklad.

Příklad

Subjekt údajů se registruje ke službě hrazené následně (post-paid). Po registraci začne správce shromažďovat od agentury úvěrového reportingu data o subjektu údajů, aby se rozhodnul, zda službu poskytne. Správce má subjekty údajů informovat o shromažďování těchto úvěrových dat během tří dnů od sběru, podle článku 14 odst. 3 písm. a). Avšak adresa a telefonní číslo subjektu údajů není ve veřejných seznamech zaznamenáno (subjekt údajů ve skutečnosti žije v

zahraničí). Subjekt údajů nezanechal při registraci e-mailovou adresu anebo je tato adresa neplatná. Správce shledá, že nemá žádné prostředky, jak přímo kontaktovat subjekt údajů. V tomto případě však správce může ještě před otevřením registrace umístit informaci o sběru dat o úvěrové bonitě na svůj web. V tomto případě by nebylo možné použít argument o nemožnosti poskytnout informaci podle článku 14.

Nemožnost sdělit původ údajů

53. Recitál 61 říká, že „*pokud z důvodu využití různých zdrojů nemůže být subjektu údajů sdělen původ osobních údajů, měly by být poskytnuty obecné informace.*“ Zrušení požadavku informovat subjekty údajů o původu jejich osobních údajů platí, jen pokud to není možné proto, že různé položky osobních údajů vztahující se ke stejnému subjektu údajů nemohou být přiřazeny ke konkrétnímu zdroji. Například, samotná skutečnost, že databáze obsahující osobní údaje většího množství subjektů údajů byla sestavena správcem s využitím více než jednoho zdroje, nestačí ke zneplatnění tohoto požadavku, pokud lze (byť časově náročně nebo s obtížemi) identifikovat zdroj, ze kterého byla osobní data jednotlivých subjektů údajů získána. Vzhledem k požadavkům záměrné a standardní ochrany osobních údajů⁴³ by mechanismy transparentnosti měly být zabudovány do zpracovatelských systémů od samého počátku, aby tak bylo možno vysledovat, i zpětně, veškeré zdroje do organizace získaných osobních údajů, a to v kterémkoliv okamžiku zpracovatelského životního cyklu (viz odstavec 36).

„Nepřiměřené úsilí“

54. Podle článku 14 odst. 5 písm. b), podobně jako v případě „prokázané nemožnosti“, může také být argument nepřiměřeného úsilí, zvláště u zpracování „*pro účely archivace ve veřejném zájmu, pro účely vědeckého či historického výzkumu nebo pro statistické účely s výhradou podmínek a záruk uvedených v čl. 89 odst. 1*“. Recitál 62 také zmiňuje tyto účely jako případy, kdy by poskytnutí informace subjektu údajů vyžadovalo nepřiměřené úsilí a stanoví, že v tomto ohledu je třeba vzít v úvahu počet subjektů údajů, stáří dat a jakékoliv náležitě záruky, jež byly přijaty.
55. Při určování, v čem může spočívat nemožnost nebo nepřiměřené úsilí ve smyslu článku 14 odst. 5 písm. b), je podstatné, že v článku 13 neexistují žádné srovnatelné výjimky (případ, kdy osobní údaje jsou získány od subjektu údajů). Jediný rozdíl mezi článkem 13 a článkem 14 je okolnost, že ve druhém případě nebyly osobní údaje získány od subjektu údajů. Z toho vyplývají dva důsledky:
- Výjimku nelze *využívat rutinně* těmi správci, kteří nezpracovávají osobní údaje pro účely archivace ve veřejném zájmu, pro účely vědeckého či historického výzkumu nebo pro statistické účely⁴⁴; a

⁴³ Článek 25

⁴⁴ Tam, kde jsou osobní údaje zpracovávány pro účely archivace ve veřejném zájmu, pro účely vědeckého či historického výzkumu nebo pro statistické účely, musí být přijata vhodná opatření na ochranu práv a svobod subjektu údajů, jak je stanoveno v článku 89 odst. 1.

- Nemožnost nebo nepřiměřené úsilí mohou nastat jen za okolností, které nelze uplatnit, jsou-li osobní údaje shromážděny od subjektu údajů. Jinými slovy, nemožnost nebo nepřiměřené úsilí musí být přímo spojeny se skutečností, že osobní údaje byly získány jinak než od subjektu údajů.
56. Ukazatele zmíněné v recitálu 62 (počet subjektů údajů, stáří údajů a přijaté vhodné záruky) mohou naznačovat faktory, které přispívají k nutnosti, aby správce použil nepřiměřené úsilí při oznamování informace podle článku 14 subjektu údajů.

Příklad

Historikové, snažící se vystopovat rodovou linii na základě příjmení, získají velký soubor dat týkající se 20 000 subjektů údajů. Tento soubor však byl shromážděn před padesáti lety, od té doby nebyl aktualizován a nejsou v něm žádné kontaktní údaje. Vzhledem k rozsahu databáze a především ke stáří dat, by vystopování jednotlivých subjektů údajů za účelem poskytnutí informace podle článku 14 vyžadovalo od výzkumníků nepřiměřené úsilí.

57. V případě, kdy se správce chce spolehnout na výjimku v článku 14 odst. 5 písm. b) s odůvodněním, že poskytnutí informace by představovalo nepřiměřené úsilí, měl by provést rozvahu (test rovnováhy), zda úsilí vynaložené pro informování subjektu údajů vyvažuje dopady, které neposkytnutí informace na subjekty údajů může mít. Tento posudek by měl správce v souladu s povinnostmi ohledně odpovědnosti zadokumentovat. Článek 14 odst. 5 písm. b) pro takový případ specifikuje, že správce musí přijmout vhodná opatření pro ochranu práv, svobod a oprávněných zájmů subjektu údajů, včetně zpřístupnění daných informací veřejnosti. Mohou také nastat situace, kdy správce bude zpracovávat osobní údaje, které nebudou vyžadovat identifikaci subjektu údajů (například pseudonymizovaná data). (V takových případech může být relevantní také článek 11 odst. 1, neboť v něm stojí, že správce nemá povinnost uchovávat, získávat nebo zpracovávat dodatečné informace za účelem identifikace subjektu údajů výlučně kvůli dosažení souladu s obecným nařízením).

Výrazné ztížení dosažení cílů

58. Jako poslední je v článku 14 odst. 5 písm. b) popsána situace, kdy by poskytnutí informace subjektu údajů správcem podle článku 14 odst. 1 pravděpodobně mohlo znemožnit nebo výrazně ztížit dosažení cílů daného zpracování. Aby se správci mohli o tuto výjimku opřít, musí doložit, že by poskytnutí informace podle článku 14 odst. 1 samo o sobě zabránilo dosažení cílů zpracování. Využití tohoto argumentu podle článku 14 odst. 5 písm. b) předpokládá, že zpracování dat vyhoví všem zásadám stanoveným v článku 5 a hlavně a především bude zpracování za všech okolností korektní a na právním základě.

Příklad

Banka A podléhá, podle legislativy pro praní špinavých peněz, mandatornímu požadavku hlásit příslušnému orgánu podezřelé činnosti mající vztah k bankovním účtům, které vedou. Banka A dostane od banky B (v jiném členském státě) informaci, že držitel účtu dal

podezřele vypadající příkaz k převedení peněz na jiný účet vedený u banky A. Banka A postoupí údaje o držiteli tohoto účtu a o jeho podezřelých aktivitách příslušnému finančnímu donucovacímu orgánu. Podle zákonů proti praní špinavých peněz je trestným činem, pokud oznamující banka upozorní držitele účtu, že se může stát předmětem úředního šetření. V tomto případě se uplatní článek 14 odst. 5 písm. b), protože poskytnutí informace subjektu údajů (držiteli účtu u banky A) podle článku 14 o zpracování osobních údajů majitele účtu získaných od banky B by vážně narušilo cíle dané legislativy, která poskytování varovných avíz zakazuje. Všem držitelům účtů u banky A by však měla být poskytnuta obecná informace, že jejich osobní údaje mohou být zpracovány pro účely boje proti praní špinavých peněz.

Získávání nebo zpřístupnění je výslovně stanoveno zákonem

59. Článek 14 odst. 5 písm. c) umožňuje nepoužít ustanovení o informačních požadavcích v článku 14 odst. 1, 14 odst. 2 a 14 odst. 4 do té míry, v níž je získávání nebo zpřístupnění osobních údajů „výslovně stanoveno právem Unie nebo členského státu, které se na správce vztahuje“. Tato výjimka je podmíněna tím, že příslušné právo stanovuje „vhodná opatření na ochranu oprávněných zájmů subjektu údajů“. Takové právo se musí na správce přímo vztahovat a dané získávání nebo zpřístupnění by pro tohoto správce mělo být povinné. Správce tedy musí být schopen doložit, jak se ho předmětné právo týká a požaduje po nich získávání nebo zpřístupnění daných osobních údajů. Je sice na Unii nebo členském státu postarat se, aby příslušné právo stanovilo „vhodná opatření na ochranu oprávněných zájmů subjektu údajů“, správce by však měl zajistit (a umět doložit), že získávání nebo zpřístupnění osobních údajů probíhá v souladu s těmito opatřeními. Správce navíc musí subjektům údajů jasně sdělit, že osobní údaje získává nebo zpřístupňuje v souladu se zmíněným právem, není-li správci zákonem zapovězeno. Je to v souladu s recitálem 41 obecného nařízení, který říká, že právní základ či legislativní opatření by měly být jasné a přesné a jejich použití by mělo být předvídatelné pro osoby, na něž se vztahují, jak to vyžaduje judikatura Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva. Článek 14 odst. 5 písm. c) se však neuplatní, pokud správce podléhá povinnosti získat data přímo od subjektu údajů, kdy v takovém případě by se použil článek 13 a jedinou uplatnitelnou výjimkou podle Obecného nařízení ohledně informování subjektů údajů o zpracování by byla ta podle článku 13 odst. 4 (tj. pokud subjekt údajů už dané informace má, a do té míry, v níž je má).

Příklad

Finanční úřad je podle požadavku vnitrostátního práva povinen získávat od zaměstnavatelů podrobnosti o platech jejich zaměstnanců. Osobní údaje nejsou získávány od subjektů údajů, a proto úřad podléhá povinnosti podle článku 14. Získávání osobních údajů finančním úřadem od zaměstnavatelů je však výslovně stanoveno zákonem, takže požadavek informovat podle článku 14 se v tomto případě na úřad nevztahuje.

Důvěrnost z titulu povinnosti mlčenlivosti

60. Článek 14 odst. 5 písm. d) stanoví pro správce výjimku z požadavku informovat, pokud osobní údaje „musí zůstat důvěrné s ohledem na povinnost zachovávat služební tajemství upravenou právem Unie nebo členského státu, včetně zákonných povinností mlčenlivosti“.

Pokud správce hodlá využít tuto výjimku, musí být schopen doložit, že se pro ni rozhodl správně a prokázat, jak se ho povinnost zachovávat služební tajemství přímo týká a tudíž mu zakazuje poskytnout subjektu údajů informace vyjmenované v článku 14 odst. 1, 14 odst. 2 a 14 odst. 4.

Příklad

Praktický lékař (správce) je povinen zachovávat služební tajemství ohledně zdravotních informací o svých pacientech. Pacientka (vůči níž se povinnost zachovávat služební tajemství uplatňuje) poskytuje lékaři informace o svém zdravotním stavu souvisejícím s genetickou dispozicí, kterou má i řada jejích příbuzných. Pacientka také lékaři poskytuje určité osobní údaje svých příbuzných (subjektů údajů), kteří jsou ve stejném stavu. Lékař nemusí tyto příbuzné informovat podle článku 14, neboť se na tuto situaci vztahuje výjimka v článku 14 odst. 5 písm. d). Pokud by lékař přesto informaci podle článku 14 příbuzným podal, porušil by povinnost zachovávat služební tajemství.

Omezení práv subjektu údajů podle článku 23

61. Článek 23 umožňuje členským státům (nebo Unii) prostřednictvím legislativního opatření dále omezit rozsah práv subjektu údajů ve vztahu k transparentnosti a důležitá práva subjektu údajů⁴⁵, jestliže takové omezení respektuje podstatu základních práv a svobod a představuje nezbytné a přiměřené opatření k zajištění jednoho nebo více z deseti účelů vyjmenovaných v článku 23 odst. 1 písm. a) až písm. j). Pokud taková vnitrostátní opatření zužují obecné povinnosti ve vztahu k transparentnosti, které by jinak správci podle obecného nařízení měli, měl by být správce schopen doložit, jak se na něho daná národní ustanovení vztahují. Jak je uvedeno v článku 23 odst. 2 písm. h), měl by správce informovat subjekty údajů, že takových legislativních omezení svých povinností ve věci transparentnosti využívá, za předpokladu, že tato informace nebude k újmě účelu dané restrikce.

Transparentnost a porušení zabezpečení dat

62. Pracovní skupina WP29 vypracovala samostatné pokyny k ohlašování porušení zabezpečení dat⁴⁶, ale pro účely těchto vodítek musí povinnosti správce ohledně oznamování bezpečnostních incidentů subjektům údajů plně zohledňovat požadavky transparentnosti podle článku 12. Sdělování případů porušení zabezpečení musí splňovat stejné, výše uvedené, požadavky (zejména užití jasného a jednoduchého jazyka), které platí pro jakoukoli jinou komunikaci se subjektem údajů ohledně jejich práv nebo v souvislosti s podáváním informací podle článků 13 a 14.

⁴⁵ Jak je stanoveno v článcích 12 až 22 a 34 a v článku 5 do té míry, pokud tato ustanovení jsou v souladu s právy a povinnostmi uvedenými v článcích 12 až 22.

⁴⁶ Vodítka (pokyny) k ohlašování případů porušení zabezpečení osobních údajů podle Nařízení 2016/679, WP 250

Příloha

Informace, které musí být poskytnuty subjektu údajů podle článku 13 nebo článku 14

Druh požadované informace	Příslušný článek (jsou-li data přímo od subjektu údajů)	Příslušný článek (nejsou-li data přímo od subjektu údajů)	Komentář WP29 k požadavkům informovat
Identifikační a kontaktní údaje správce a jeho případného zástupce ⁴⁷	Článek 13.1(a)	Článek 14.1(a)	Tato informace by měla umožnit snadnou identifikaci správce a pokud možno dovolit různé způsoby komunikace se správcem (např. telefon, e-mail, poštovní adresa atd.)
Kontaktní údaje pověřence pro ochranu osobních údajů, pokud existuje	Článek 13.1(b)	Článek 14.1(b)	Viz Pokyny WP29 k pověřencům ⁴⁸
Účely a právní důvod zpracování	Článek 13.1(c)	Článek 14.1(c)	Kromě stanovení účelů zpracování, pro něž jsou data potřebná, musí být určen také relevantní právní důvod podle článku 6 nebo článku 9.
Oprávněné zájmy správce nebo třetí strany tam, kde tyto oprávněné zájmy (Článek 6.1(f)) jsou právním důvodem zpracování	Článek 13.1(d)	Článek 14.2(b)	Konkrétní zájem musí být ku prospěchu subjektu údajů. Správce, v rámci dobré praxe, by měl dát subjektu údajů informaci z <i>testu rovnováhy</i> , provedeného před sběrem osobních dat, chce-li se opřít o článek 6.1(f).

⁴⁷ Podle definice v článku 4 odst. 17 obecného nařízení (a zmínky v recitálu 80) se „zástupcem“ rozumí jakákoli fyzická nebo právnická osoba usazená v Unii, která je správcem nebo zpracovatelem určena písemně podle článku 27 k tomu, aby správce nebo zpracovatele zastupovala, pokud jde o příslušné povinnosti správce nebo zpracovatele ve smyslu obecného nařízení. Tato povinnost platí, pokud ve smyslu článku 3 odst. 2, není správce nebo zpracovatel usazen v EU, ale zpracovává osobní data subjektů údajů, které se v EU nacházejí a zpracování souvisí s nabídkou zboží nebo služeb těmto subjektům údajů nebo monitorováním jejich chování.

⁴⁸ Pokyny týkající se pověřenců pro ochranu osobních údajů, WP243

Kategorie dotčených osobních údajů	Nepožaduje se	Článek 14.1(d)	Informace je vyžadována podle článku 14, protože osobní údaje nebyly získány od subjektu údajů, jenž tak neví, jaké kategorie osobních údajů správce získal.
Příjemci ⁴⁹ (nebo kategorie příjemců) osobních údajů	Článek 13.1(e)	Článek 14.1(e)	<p>Pojem „příjemce“ je definován v článku 4.9 tak, že příjemce nemusí být třetí stranou. Proto se na správce, společné správce a zpracovatele, kterým jsou data předána nebo zpřístupněna, vztahuje pojem „příjemce“ a informace o těchto příjemcích by měla být poskytnuta v doplnění k informaci o příjemcích coby třetích stran.</p> <p>V souladu s principem korektnosti je výchozí pozice taková, že správce by měl poskytnout informaci o aktuálních, (jmenovitě) příjemcích osobních údajů. Rozhodne-li se správce pouze pro poskytnutí informace o kategoriích příjemců, musí být schopen prokázat, proč je takový krok korektní. V takových případech by měl být informace o kategoriích příjemců co možná nejkonkrétnější uvedením typu příjemce (tj. uvedením činnosti, kterou vykonává), odvětví, sektoru a sub-sektoru a sídla příjemců.</p>

⁴⁹ Jak definováno v článku 4 odst. 9 Obecného nařízení a zmíněno v recitálu 31

<p>Podrobnosti o přenosech do třetích zemí, a informace o relevantních zárukách⁵⁰ (včetně existence nebo absence rozhodnutí Komise o odpovídající ochraně⁵¹) a způsob, jak je možno získat kopii nebo kde je k dispozici</p>	<p>Článek 13.1(f)</p>	<p>Článek 14.1(f)</p>	<p>Měl by být konkretizován příslušný článek v Obecném nařízení umožňující předání a související mechanismus (např. rozhodnutí o odpovídající úrovni podle 45 / závazná podniková pravidla v článku 47/ standardní smluvní doložky podle článku 46.2/, odchylky a záruky podle článku 49 atd.). Je-li možné, měl by být poskytnut odkaz na použitý mechanismus nebo informace, kde a jak je možné se k dokumentu dostat nebo ho získat. V souladu se zásadou korektnosti by v informaci měly být explicitně uvedeny všechny třetí země, do kterých budou data předána.</p>
<p>Doba uložení (není-li to možné, pak alespoň kritéria uplatněná pro její stanovení)</p>	<p>Článek 13.2(a)</p>	<p>Článek 14.2(a)</p>	<p>Provázanost s požadavkem minimalizace údajů v článku 5.1(c) a požadavkem omezení uložení v článku 5.1(e).</p> <p>Doba uložení (nebo určující kritéria) může být diktována faktory jako zákonné požadavky nebo odvětvové směrnice, ale měla by být vyjádřena způsobem umožňujícím subjektu údajů posoudit, na podkladě své vlastní situace, jaká doba uchování pro specifická data/účely bude. Nebude stačit, jestliže správce obecně uvede, že bude data uchovávat po dobu nezbytnou pro oprávněné účely zpracování. V relevantním případě by doba uložení měla být specificky určena pro různé kategorie osobních údajů anebo pro různé účely zpracování, včetně náležitých archivačních lhůt.</p>

⁵⁰ Jak stanoveno v článku 46.2 a 46.3

⁵¹ V souladu s článkem 45

Právo subjektu údajů na: <ul style="list-style-type: none"> • přístup; • opravu; • výmaz; • omezení zpracování; • námitku vůči zpracování • přenositelnost. 	Článek 13.2(b)	Článek 14.2(c)	Tato informace by měla obsahovat přehled, v čem právo spočívá a jak ho subjekt údajů může uplatnit. Především na právo námitky vůči zpracování musí být subjekt údajů výslovně upozorněn nejpozději v okamžiku první komunikace a musí tato informace být předložena zřetelně a odděleně od dalších informací ⁵² . Ohledně práva na přenositelnost viz Pokyny WP29 k právu na přenositelnost ⁵³ .
Právo kdykoliv odvolat souhlas, je-li zpracování založeno na souhlasu (nebo výslovném souhlasu)	Článek 13.2(c)	Článek 14.2(d)	V této informaci by mělo být uvedeno, jak je možné souhlas odvolat s vědomím toho, že by pro subjekt údajů mělo být stejně snadné souhlas odvolat jako ho udělit ⁵⁴ .
Právo podat stížnost u dozorového úřadu	Článek 13.2(d)	Článek 14.2(e)	V informaci by mělo být vysvětleno, že v souladu s článkem 77, má subjekt údajů právo na stížnost na domnělé porušení obecného nařízení u dozorového úřadu, především v členském státě obvyklého pobytu nebo výkonu práce.

⁵² Článek 21.4 a recitál 70 (který se použije v případě přímého marketingu)

⁵³ Pokyny k právu na přenositelnost údajů, WP 242

⁵⁴ Článek 7.3

Zda existuje zákonný nebo smluvní	Článek	Nepožaduje se	Například v souvislosti se

požadavek informaci poskytnout nebo zda je nezbytné smlouvu uzavřít či jestli je povinné informaci poskytnout a možné důsledky, nebude-li tak učiněno.	13.2(e)		zaměstnáním může existovat smluvní požadavek poskytnout jisté informace současnému nebo budoucímu zaměstnavateli. V online formulářích by mělo být jasně uvedeno, která pole jsou „povinná“ a která ne a také jaké důsledky bude mít nevyplnění povinných kolonek.
Zdroj, ze kterého osobní údaje pochází a zda případně jsou z veřejně přístupného zdroje	Nepožaduje se	Článek 14.2(f)	Informace by měla obsahovat: povahu zdroje (např. veřejně/ soukromě držené zdroje; typ organizace/ odvětví/ sektoru; kde byla informace držena (v EU nebo mimo EU) atd.). Konkrétní zdroj dat by měl být uváděn, ledaže by to nebylo možné – viz další informace v odstavci 53.
Existence automatizovaného rozhodování včetně profilování a, je-li relevantní, smysluplná informace o použitém postupu a významu a předpokládaných důsledcích takového zpracování pro subjekt údajů	Článek 13.2(f)	Článek 14.2(g)	Viz Pokyny WP29 k automatizovanému individuálnímu rozhodování a profilování ⁴⁷ .

⁴⁷ Vodítka k automatizovanému individuálnímu rozhodování a profilování pro účely Nařízení 2016/679, WP 251